

BICSKEI GABRIELLA

A kertben

(RÉSZLET)

1.

Tegnap levelet kaptam Aritól, ide másolom a végét: „... a legfőbb vágyam ekkor már az volt, hogy ne legyek sehol sem.

Előtte, de ezt tudod te is, mindenfélével próbálkoztam, évekig kínlódtam, míg rájöttem, gyakran kell változtatnom a helyem, mert amíg változom, legalább addig nem vagyok ott, nem vagyok sehol. Persze mindezt úgy, hogy egy pillanatig sem hittem, ez lenne a megoldás, meg már kezdett fárasztóvá is válni ez az egész, így elkezdtem más módszerek után kutatni. Helyváltogatás nélkül megpróbálni, először is otthon lenni több helyen, majd közjük csúszni, köztük lenni, egyikben sem jelen lenni.

Nagyon igyekeztem, eljátszottam rengeteg szerepet, próbáltam nő lenni, férfi, apa, anya, férj, feleség, gyerek, voltam megrögzötten szigorú zongoratanár, rekedt torkú éjjeli pillangó, bártáncos, nem beszélve arról, amikor elmentem egy sörgyárba munkásnak. Hogy igazi munkás lehessenek, úgy kellett élnem és gondolkodnom, ahogy ők is teszik. Dolgoztam mészárszékekben, hentes voltam, tudtam, hogyan készül a paprikás szalámi. Mindennel azonosultam, ismertem a legapróbb gondolataikat, gondolataimat, egyre megy. Ettem szalonnát, kolbászt, csicseriborsót, kéalgát, fügekaktuszt, egyiket sem szerettem igazán, de jól ismertem az ízeket. Kezdetől fogva idegen volt minden, nem volt maradásom, így megtanultam, hogyan kerülhettem ki őket, hogyan kerülhetek közük, hogy ne legyek egyik helyen sem, azaz ott legyek valahol, csak mindentől egyforma távolságra. Megtanultam ezzel a másik nyelvvél is élni, egy másik időben. Minden időben otthon vagyok, mégsem gondolkodom egyikben sem. Ariel”

Ekkor tudtam meg a nevem. Nem ér semmit.

2.

Adamot Maude mutatja be, és azt mondja, ő az, akinek minden verse a szerelemről szól. A szerelem pompás beindítója az emberi tevékenységeknek, a legfontosabb lelki aktivitás, amit csak nyújthat a természet, hogy kimozduljunk önmagunkból valaki más felé. Így tudnám lefordítani őket, kicsit unalmasak, de nagyon szépek.

Adamnek öt macskája van, az egyik közülük eltűnt a tavasszal, és nem is kerül elő. Marad négy fekete kandúr.

Adam kedvence egy lilavirágos ing, hol egy viseltes barna zakóval, hol egy sárga virágos kendővel kombinálja. Adam kalapot is hord. A kalap is elnyűtt.

Maude esküvője után, késő éjjel, amikor kezd kiürülni a fogadó, a kezembe nyom egy meghívót a következő összejövetelükre. Nem sokat tudok róluk, de csodálkozónak, ha csak úgy bárki résztvehetne a találkozóikon.

Furcsa dolgokat művelünk, mondja mosolyogva, velem jöhetsz, és megfogja a kezem. Aztán megkérdezi, vele alszom-e az éjjel, egy barátjánál szállt meg, és egyedül van az egész házban. Összerezzenek, nem ismerem ezt az embert, majd a ruhám után nyúl, valamit mondani akar, de abbamarad.

Ma ismerkedtem meg Adammal.

3.

A nevem Edward K., és pár éve ismerkedtem meg John D.-vel, aki által rendszeresen találkozhatok a Királynővel.

D. egy házsártos vénember, de nincs az a pénz, amiért lemondanék a társaságáról.

Tegnap éjjel már a Hampton Courtban jártunk, a napokban hívatott ide a Királynő, ritkán tartózkodik itt. A palota méretei lenyűgözőek.

D. éjjel fél kettőig virrasztott a lakosztályán, kísérleteket folytatott a Királynő jelenlétében, miután az aludni ment, Geoffrey-vel küldetett értem. Valamiért kizártak az aznapi szeánszból, de rájöttem, nem ez az első eset.

A palota bal szárnyában lakom, a vendégek részére fenntartott első udvari lakosztályok egyikében, D. pedig az ellenkező részen, és a második udvaron túl. Geoffrey egy titkos folyosón át érkezik, ő John legbizalmasabb inasa, eléggé tájékozott a rejtelmekben. Ismer mindent, legalábbis ő azt hiszi, minden titkos járatot a palotában. Nekem mint vendégnek, be kell érnem a hivatalos, főbb útvonalakkal, a hátsó udvarokba sem léphetek be.

Háromnegyed kettőkor kopogást hallok az ajtómon, majd reteszeltolódás, és egy gyertyával megvilágított kísérteties alak néz be a szobámba. Megkérdezi, felébrészthet-e, mert a Mester szeretne velem találkozni még ma éjjel. Kiszámítom, ha a Királynő fél kettőig volt nála és utána küldetett értem, akkor a titkos folyosón tizenöt perc a távolság innen a palota második udvarbéli, ellentétes oldalon lévő szárnyáig, míg nekem a kerülőúton sokkal tovább fog tartani amíg odaérek.

Megyek már, mondom, mondd meg a Mesternek, felöltözöm és ott leszek.

Fogom a gyertyám, ismerem a járást, naponta többször teszem meg ezt az utat D. lakosztálya és az enyém között. Át kell mennem az első udvaron, semmit sem változik Wolsey óta, ő is az első udvari épületekben szállásolta el a vendégeit. Ijesztő ez a vöröstéglás monstrum, így éjjel sötétben, kémények csavarodnak az ég felé. Átmegek a bolthajtáson, a két torony alatt, Henrik kőbevéssett címere, azzal az ért-

hetetlen évszámmal, ezerötszázhatvanhat. Az udvar kövén kopognak a lépteim. Kikerülöm a konyhát, nem akarok belekeveredni az útvesztőjébe, meg D. lakosztálya is a szemben lévő szárnyban van, az ellenkező oldalon. Nem ott, ahova teniszezni járunk, gyűlölöm azt a játékot, unalmasnak és fárasztónak találom. Már a második udvarban vagyok, ez is hasonlóan vöröstéglás, bevilágítja a gyertyám, Anne Boleyn kapuja, kikerülöm azt is, ha tehetem, nem alatta jövök át a Clock Courtbe, eddig még mindig rossz emberrel találkoztam ott. Felnézek az órára, beleborzongok, az a szerkezet ott a kapu felett, háromemeletnyi magasságban, megmutat mindent. A mai dátumból nem látszik az évszám, árnyékot vet rá a hold, november huszonhárom, éjjel két óra. Nem időzök itt tovább, habár mást is leolvashatnék róla. Most nem megyek keresztül az udvaron, egy mellékajton át jutok a csigalépcsőhöz, már nem sokan használják. Végigjárom az első emeleti helyiségeket, átsétálok az ebédlőn, így közelítem meg a szemben lévő palotaszárnyat. A lépteim kopognak, az árnyékom megnyúlik, nincs egy lélek sem ébren, recseg a faburkolat. Ha elejteném a gyertyát, lángra lobbanna itt minden, játszom a gondolattal. A másik folyosó végén fényt látok, ott kezdődik a Mester lakosztálya, végre megérkezem. Nyílik az ajtó, egy fiatalember hagyja el D. laboratóriumát, fekete ruhában, csuklyát húzott a fejére. Köszönök neki, Robert F. az, megsímerem a hangjáról, a Királynő pénztárnokának a fia. Nem jó jel ez, már ebbe is belekeveri őket, így is mindenütt ott vannak. A másik ajtón Francis távozik. Egek, itt az egész társaság! Remélem, nem nélkülem próbálgatták a kísérletet, remélem, D. nem avatta be őket a közös nyelvünkbe, remélem, nem terveznek ellenem semmit. D. sátáni kacaját hallom, még valaki van rajta kívül a teremben, de mire beérek, az is eltűnik, sosem tudod meg ki volt az, vígasztalom magam. Vestigia Nulla Retrorsum, válaszolja D., mintha olvasna a gondolataimban, folytassuk, kedves barátom, és hátra vereget.

4.

Adam vár a Pimlico-nál, gyalog megyünk tovább Chelsea-be, ott lesz a találkozó.

Ma nem történik semmi rendkívüli, súgja a fülemben, van egy könyv, mondja, ismered a címét, kérdezi, arról fogunk beszélgetni, nem ismerem, mondom.

Elered az eső, csókolóztok, soha nem áll el.

5.

Végre beszélsz róluk, valami közöd van hozzájuk, azt hiszem, de nem értem rendesen, motyogsz. Csak nem egy nagymesterrel állok szemben? Azt mondd, elutazol Prágába, vár ott Valaki. Te már csak királyokkal barátkozol, habár nem hinném, hogy a Királynő barátjának tekintene. Hajnalig próbálgatjuk a közös ügyet, beszéllek két ismeretlennel, nem mondhatom ki a nevüket, majd megírom a könyvünkben. Aztán kijelented, fáradt vagy, én meg most kezdek csak belejönni, egész éjjel nem aludtál. Szerinted alhatok a vendégszobában is, nem kell visszamennem a lakosztá-

lyomba. Micsoda szerencse, gondolom, ilyenkor éjjel, a vörös falak közt süvít a szél, nem lenne kellemes séta, különösen, hogy tudom, vannak itt ellenségeim is. Ki volt nálad, amikor megérkeztem, miért titkoljátok, ezen gondolkodom.

A Királynő holnap elmegy, ezt még elmondod, nem is jön vissza hetekig. Nyugodtan használhatjuk a könyvtárat a prágai utunk előtt, vagy akár visszatérhetnénk Mortlake-be is, de a saját könyvtárad már jól ismered, döntöd el végül.

Egy szóval sem említettem, hogy veled tartok, mentegetőzök, nem érzem jól magam. Vár bennünket a Császár, nem tehetem ezt veled, szinte könyörögsz, mi az, hogy nem vagyok egészséges, legalább harminc évvel fiatalabb nálad, itt csak te panaszkodhatsz az egészségedre. Majd hirtelen hangnemet váltasz, jelentkezett F., mondod sejtelmesen, de egyáltalán nem tűnsz meglepettnek. F., Nicolas F., Uram, tudtommal majd kétszáz éve halott, válaszolok ingerülten. Az a hivatalos verzió, vágod rá, de minden valamirevaló hozzánk tartozó tudja, ő halhatatlan. Tizenhat éve nem láttad, nem hallott felőle senki, folytatod, azt mondja, valami keleti utazáson vett részt. Miért nem olvasom el Az alkímia nagykönyvét, kérdezed, miért vonakodok az ilyesmitől, igazán értékes olvasmány, teszed hozzá, persze mi nagyobbat fogunk alkotni. Megkérdem, Ő volt-e itt az éjjel. Mi ez a kíváncsiskodás, intesz le, egyébként nem, csak levelet kaptál tőle, most lenne az a bizonyos találkozó, fogod rövidre, talán tudna nekünk segíteni, megkereshetné a többieket.

Aztán eloltod a villanyt és lefekszel aludni.

6.

Adammal Párizsba utazunk. A vonat a St. Pancrasról indul reggel háromnegyed hétkor, és olyan biztonsági intézkedés előzi meg a beszállást, mint egy repülőút előtt. Adam útközben énekel, *Szomorúbb dal* a címe, és tényleg annál is szomorúbb.

Érkezés után a lakására megyünk, cigarettát sodor, szeretkezünk, ez az első alkalom. Keresi a ruhámon a cipzárt, nem találja, tőle kaptam, felhasad a háta, tovább szakítja. Nem tudok róla semmit, csak érzem, összetartozunk. Néha mesél valamit magáról, a volt feleségéről, egy lányról, akivel az egyik szemináriumán találkozott, érdekes történet. Adam egy vidéki egyetemen tanított, mind a ketten a húszas éveik végén jártak, a lány szép volt és titokzatos, nagyon régen történt. Végighallgatta az előadásait, vörös ruha volt rajta, kicsit kurvás, így mondja, majd rögtön ágyba is bújtak, még ott a tanáriszobában, hogy aztán tudjanak másra is koncentrálni, sok megbeszélhivalójuk volt még egymással. A lányt Verának hívták és könyveket írt valami olyan témában, ami Adamet is érdekelte. Akkor is egy kézirattal érkezett, egy Nicolas F. nevű éhezőművész életéről, Adamnek ajánlva.

Adam átnézte a lány jegyzeteit, lapozgatta, majd viccesen megkérdezte tőle, mit gondol, él-e még F., és remélte, meglepődik a kérdésem. De nehéz lett volna eldönteni, ki lepődött meg jobban, ugyanis a válasz sem volt kevésbé bizarr. A lány szerint nem is kérdezhetett volna szakavatottabbat a témában, mert Nicolas F. a férje, majd jót nevetett ezen az egészen. Adam is magára erőltetett némi mosolyt, habár inkább

csak kínosan vigyorgott, és azt válaszolta, amit nem is igazán akart, ha tudja, hogy a lány férjzett, nem kezdeményezett volna nála. Majd gyorsan hozzátette, el is bátor-talanodott attól, hogy megkérje a kezét. A lány is tovább viccelődött, elmondta, nem válik el F.-től, elég régóta a felesége, több mint hétszáz éve. Adam még ekkor sem adta fel, azzal vágott vissza, mindent megtesz, hogy elhagyja azt a vén szélhámost, és vele lehessen. De Vera faképnél hagyta, szó nélkül kísértált a tanári szobából.

Adam rám néz, nem tudom, hogy néztek vissza, arra gondolok, hogy alulmaradt. Beleszerettél egy többszáz éves nőbe, súgom a fülébe, nem akarom, hogy más is meghallja, nem bírom ki, felnevetek.

Fél év múlva összefutottunk, folytatja, teljesen véletlen találkozás. Nem tudom, mit kerestem arra Párizsban, rossz környék és veszélyes is sötétedés után. A Boulevard de Magenta egyik északi sarkán láttam meg Verát, háttal állt nekem, telefonált. Majd elindult gyalog, egy térig követtem. Átmentem a túloldalra, hogy meg ne lásson, széles út, sötétedett is, így szem elől tévesztettem egy kis időre. Nem láttam, merre megy tovább, de arra is gondolnom kellett, esetleg metróra száll. Majd megint feltűnt, hogy le is forduljon rögtön az első sarkon, így futni kezdtem. Habár akkor már sejtettem, a Rue de Montmorency felé tart, ha éppen nem oda. Így visszavettem a tempóból és arra gondoltam, ha szem elől téveszteném, az ötvenegyes háznál mindenféleképpen találkozunk. Betértem egy szűk utcába, csatornabűz mindenütt, meg valami középkorszag, legalábbis így képzelem el az időt, a tér még nem látható tartály, bútor nincs a szobákban, és a középkori író sem úgy oldja meg a grammatikai én nézőpontját, hogy az folyamatos legyen időben és térben, az 'én' nem nyújt egyazon nézőpontot. Az egyik házból hangos zene szól, máris a jelenben vagyok, egy asszony vizet loccsant lavórból az utcára, ha nem vigyázok, elázom, vagy felébredek. A Rue de Montmorencyn a Rue de Temple felőli oldalon kötök ki, így végig kell gyalogolnom az egész utcát, az ötvenegyes szám a másik irányban van. Az előzőnél is szűkebb tér, pár kollégista csókolózik egy eldugott kapualjban, visszhangzanak a lépteim, visszaveri a sikátor. Végül tényleg megpillantom Verát, és arra gondolok, hogy egyre jobban tetszik. Megállt az F.- ház előtt, az aljában ma egy jóhírű étterem van, itt találkozik valakivel, talán F.-el, a férjével, suhan át viccesen az agyamon, végre én is láthatom a nagyhírűt, büszke voltam magamra, akkor sem hagyott cserben a humorérzésem. Vera nem találkozott senkivel, megállt a ház előtt és engem várt. Valamennyit még én is vártam, végül odamentem hozzá. Kevés pénz volt nálam, de elhívtam egy közeli kávéházba. Azt mondta, fél éve álmatlanok az éjszakái, nem telik el nap, hogy ne rám gondolna. És itt a vége, boldogan éltünk, míg meg nem haltunk, fejezi be Adam, de ne beszéljünk erről, már nem érdekli az egész, holnap inkább meghív ebédelni az F.-ház éttermébe. Ezen kicsit meglepődöm, de hogy leplezzem, gyorsan megkérdem tőle, miért jöttünk mi tulajdonképpen Párizsba. Nem mond semmit, ahhoz azonban hozzát teszi, jó lenne egyszer összefutni F.-el, aztán valamit magyaráz az életéről, de ezt már nem hallom, nem figyelek, azon gondolkodom, hogyan szökhetnék meg tőle én is.

A felesége végül elhagyta, talán visszament a férjéhez, aki lehet, hogy tényleg F., ezen, nem bírom ki, újra mosolygok. Adam erről nem beszél, nem kereste utána, vagy csak azt hiszi, hogy nem.

Én is elmegyek, mondom, nem találsz meg többet, folytatom.

Most látom őt először feldúltnak, szóhoz sem jut. Magához húz szorít, majd azt hajtogatja, nem mehetek el, én már semmi esetre sem, mert a felesége vagyok.

